

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій БІДЗІЛЯ

« 30 » червня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПРАКТИКА З ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.01 Українська мова та література
Освітня програма	Українська мова і література
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2023

Робоча програма практики «Практика з професійної комунікації» для здобувачів вищої освіти галузі знань **03 Гуманітарні науки** спеціальності **035 Філологія** спеціалізації **035.01 Українська мова та література** освітньої програми «Українська мова і література».

Розробники:

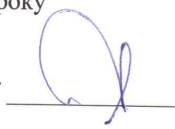
Тиховська Оксана Михайлівна, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Хававчак Олег Анатолійович, старший викладач кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні **кафедри української літератури**
Протокол № 14 від 29 червня 2023 року

Завідувач кафедри Оксана КУЗЬМА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 8 від 29 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Василь ШАРКАНЬ

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2-й	1-й
Вид підсумкового контролю: диф. залік Форма підсумкового контролю: усний захист	Семестр:	
	1-й	2-й
	Індивідуальна робота:	
	60	30
	Самостійна робота:	
	30	60

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Метою «**Практики з професійної комунікації**» є формування комунікативних компетентностей майбутнього фахівця, залежно від ситуації фахового спілкування: професійних знань, умінь та навичок фахового спілкування, володіння вербальними та невербальними засобами вираження думки в усній та письмовій формі, дотримання етики ділового спілкування.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання й проблеми в процесі професійної діяльності в галузі освіти та науки (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, методики викладання) або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій; здатність розв'язувати проблеми в умовах, що характеризуються невизначеністю та потребують нових стратегічних підходів, здатність працювати в команді та продовжувати навчання з високим ступенем автономії, здатність до критичного мислення.

ЗК 2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність до критики та самокритики.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження «**Практики з професійної комунікації**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК1 Теорія мовознавства,

ОК2 Теорія літератури,

ОК3 Історія українського мовознавства,

ОК4 Актуальні проблеми сучасної української літератури,

ОК5 Документознавство,

ОК6 Основи іміджології,

ОК7 Українська література в контексті слов'янських літератур,

ОК8 Редагування й коректура наукового тексту,

ОК9 Основи права інтелектуальної власності та академічної доброчесності,

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Українська мова і література**» проходження «**Практики з професійної комунікації**» повинне забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	ПРН 4
Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	ПРН 5
Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	ПРН 6
Дотримуватися правил академічної доброчесності.	ПРН13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження «**Практики з професійної комунікації**»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Уміти комунікувати на рівні окремих комунікантів та груп; створювати відповідну комунікативну ситуацію; застосувати здобуті знання і вміння при аналізі наявних систем комунікацій.	ПРН 4
Володіти інструментами моделювання та реалізації заходів за участю конкретних осіб.	ПРН 5
Могти скласти сценарій та провести презентаційний захід; уміти провести рекламні, профорієнтаційні заходи серед різних груп населення.	ПРН 6
Дотримуватися правил академічної доброчесності.	ПРН13

5. БАЗИ ПРАКТИКИ

Бази «**Практики з професійної комунікації**» визначаються довгостроковим або короткостроковим договорами між університетом і закладами усіх форм власності, які мають у своїй структурі відділи чи підрозділи, які відповідають за ланку зв'язків із громадськістю і є офіційною підставою для проходження практики здобувачів вищої освіти. Тривалість договорів погоджується договірними сторонами. Вона може визначатися на період практики або на термін до п'яти років із можливістю подальшої пролонгації на такий же строк.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються в Університеті, здійснюється на університетських та зовнішніх базах практики, які мають відповідати вимогам освітньої програми підготовки. Із зовнішніми базами практики (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Університет укладає договори на її проведення.

Базами «**Практики з професійної комунікації**» рекомендовано обирати, заклади які мають у своїй структурі відділи чи підрозділи, які відповідають за сегмент зв'язків із громадськістю.

Здобувачі мають можливість завчасно самостійно пропонувати місце проходження практики за умови підписання короткострокового договору між університетом і відповідним закладом-базою практики.

Бази практики повинні мати всі умови для виконання здобувачами освіти плану практики. Керівники закладів зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

Закріплення здобувачів за базами практики та призначення керівників від кафедри

оформлюється наказом ректора університету.

Філологічний факультет має наразі підписані договори співпраці з такими установами, що можуть стати базами під час проходження практики:

1. Мукачівський державний університет.
2. Департамент стратегічних комунікацій, національностей та релігій Закарпатської ОВА.
3. Закарпатський обласний художній музей ім. Й.Бокшая.
4. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім.Ф.Потушняка.
5. Ужгородська міська бібліотека для дорослих.
6. Молодіжний центр «Здибанка» Батівської громади.
7. Свалявська міська рада.
8. Сюртівська сільська рада.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Самостійна робота практиканта під керівництвом викладача включає: ознайомлення із закладом-базою практики, знайомство з керівництвом (та працівниками відповідного структурного підрозділу, формування та аналіз контент-плану роботи закладу, планування різних видів роботи на час проходження практики.

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти-практиканта в процесі проходження педагогічної практики включає: організацію практикантом власної діяльності, планування виконання завдань практики, реалізацію запланованих заходів відповідно до поставленої мети та завдань, можливість навчання на онлайн-платформах (наявність сертифіката).

Завдання для практиканта

- ознайомитись із завданнями і функціями організації;
- охарактеризувати підприємства-базу практики (вид діяльності, форма власності, структура, основні положення установчих документів)
- ознайомитися з функціональними обов'язками посадових осіб і технічного складу;
- охарактеризувати нормативну базу, яка регламентує організацію роботи з документами в установі;
- описати організацію роботи з інформацією у закладі-базі проходження практики;
- дослідити масив та форму інформації, яку використовую заклад для комунікації з громадськістю;
- охарактеризувати технічне та програмне забезпечення, що застосовується у закладі;
- простежити використання для пошуку, обробки й аналізу даних інтернет-технологій; приклади користування інформаційно-пошуковими системами та пересилання повідомлень;
- підготовка звітних матеріалів.

Індивідуальні завдання можуть бути змінені або доповнені відповідно до баз практик.

7. ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ «ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання
1	Участь у настановчій нараді з питань проходження педагогічної практики. Ознайомлення із загальним планом практики та її основними завданнями, формами роботи, робочою та звітною документацією, вимогами до її оформлення. Складання індивідуального плану роботи. Знайомство із базою практики, спілкування з керівництвом,	Перший тиждень

	вивчення плану роботи, розпорядку дня закладу. Консультація з керівником від закладу. Формування контент-плану роботи у соцмережах та сайті закладу-бази практики (якщо такий є). Вивчення навчально-методичних матеріалів. Робота в бібліотеці, у мережі Інтернет. Робота над обраними темами контент-плану. Вивчення наукової, навчально-методичної літератури. Практична реалізація контент-плану. Планування командоутворювального заходу.	
2	Підготовка та проведення інтерв'ю з керівником чи представником керівного складу закладу-бази практики. Практична реалізація контент-плану. Проведення командоутворювального заходу.	Другий тиждень
3	Підготовка матеріалів до звіту. Подання матеріалів практики на кафедру.	Впродовж п'яти днів після завершення практики
4	Захист педагогічної практики.	За графіком кафедри
	Загальна тривалість практики	2 тижні

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Організацію та керівництво практикою здійснює викладач кафедри відповідно до педагогічного навантаження.

9. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики та індивідуального завдання.

У звітну документацію здобувача вищої освіти за практику входять такі матеріали: щоденник, у якому відображено всі форми роботи під час практики з помітками про виконання кожного виду роботи, план індивідуальної роботи, письмовий звіт про проходження практики, підписаний і оцінений безпосередньо керівником від бази практики, контент-план, конспект розшифрованого інтерв'ю, а також план-конспект/сценарій командоутворюючого заходу.

Звітна документація реєструється на кафедрі, подається для аналізу та оцінювання керівнику практики від кафедри. Захист практики здобувачем вищої освіти відбувається у визначений кафедрою термін за участі всіх практикантів при комісії, призначеній завідувачем кафедри. Кожен здобувач освіти звітується про виконання програми практики. Оцінка виставляється з урахуванням аналізу поданої документації та рівня захисту й оголошується здобувачам.

Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки підводяться на засіданні вченої ради факультету.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

За діяльністю практикантів здійснюється поточний контроль: спостереження керівника практики за роботою здобувачів на базах практики, дотримання ними виробничої

дисципліни, умов та режиму роботи, графіку виконання запланованих завдань, ведення щоденника. Поточний контроль може здійснювати завідувач кафедри та відповідальні особи навчальної частини УжНУ.

Підсумковий контроль здійснюється у формі підсумкової конференції, де здобувач звітується про проходження практики. Вид оцінювання підсумкового контролю – диференційований залік.

Диференційований залік із практики приймається комісією викладачів кафедри у формі усного звіту здобувача.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно з якою максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Загальна сума Балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№п/п	Вид роботи	Бали
1	Захист практики	20
2	Звіт практиканта	10
3	Щоденник з контент-планом	25
4	Оцінка плану командоутворюючого заходу та інтерв'ю	25
5	Навчання на онлайн-платформах (наявність сертифіката)	10
6	Якість підготовки звітних документів	10
	Разом	100

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Хававчак О., Тиховська О. Практика з професійної комунікації: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 Філологія предметної спеціальності 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова і література» філологічного факультету ДВНЗ «УжНУ». Ужгород, 2023. 28 с.
2. Абрамович С., Чікарьова М. Мовленнєва комунікація : [навчальний посібник]. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураги, 2013. 460 с.

3. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : [навчальний посібник для ВНЗ] Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 240 с.
4. Етика ділових відносин: Навч. посібник. / О.Й. Лесько, М.Д. Прищак, О.Б. Залюбівська та ін. Вінниця: ВНТУ, 2011. 309 с.
5. Про затвердження Положення про практику здобувачів вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17, від 24.лютого 2017 року. Ужгородський національний університет. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>
6. Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», 24.12. 2020 р., № 61 / 01-04.
7. Про затвердження Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України №93, від 8 квітня 1993 року. Міністерство освіти України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
8. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації: [підручник] . Черкаси: Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с.
9. Семенюк О., Паращук В. Основи теорії мовної комунікації: [навчальний посібник для ВНЗ]. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с.

Допоміжна література

1. Кавера Н. В. Практикум з риторики: [навчальний посібник для ВНЗ]. Київ : Кондор, 2015. 178 с.
2. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ]. Суми: Університетська книга, 2016. 222 с.
3. Кушнір Р. Мистецтво відповідального спілкування [нав.пос.]. Дрогобич: Коло, 2017. 240 с.
4. Левченко О.П. Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник]. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. 204 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

Сайт УжНУ URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/>

Репозитарій УжНУ URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>

Наукова бібліотека УжНУ URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/#myCarousel>

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Курси для проходження практики:

1. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ITArts101+2017_T1
2. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+IHWAR101+2022_T2

**Результати перегляду
робочої програми практики**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___»_____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___»_____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___»_____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___»_____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___»_____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)